

SUMARI

Al nostre parer	pàg. 3
D'un temps d'un poble	pàg. 4
Referèndum: LLUPI VA DIR NO!	pàg. 5
Moviment demogràfic	pàg. 7
Gent del poble: L'ANO EN BIEL "CANYARET"	pàg. 8
Dia a dia	pàg. 11
A la Sala...	pàg. 13
Ses Escoles	pàg. 15
Reportatge: Festa de s'Ermita 1986	pàg. 16
50 anys de l'Escola de Tirasset	pàg. 18
Crítica teatral: Madre Coraje	pàg. 20
Plana verda	pàg. 21
Fora Vila: L'ANETLLER	pàg. 22
Fent feina per Llubí: CLUB D'ESPLAI	pàg. 23
Esports	pàg. 25
Correr...Per què?	pàg. 27
Filigranes:(van fer el que varen poder)	pàg. 28
Quíbarata el cap se grata	pàg. 29
CASTELL LLUBI als diaris	pàg. 29
Decàleg del catalanoparlant	pàg. 30

HIMNE DEL II CONGRES INTERNACIONAL DE LA LENGUA CATALANA

*Obnim serens la nostra parla
als mils parlans del món amic
amb les clarors d'un verb antic.*

Lletra: Josep V Foix i
Lluís Serrahima
Música: Joan Lluís Moraleda

*Vora la mar i al peu dels cims,
durs al treball, per terra endins
solquem el Pla que volemlliure
oberts a tots viure i conviure.*

II CONGRÉS IN
TERNACIO
NAL DE LA
LENGVA
CATALANA
MCMVI 86

DINS EL MARC DEL

ENHORABONA.

El nostre amic i col.laborador en Toni "Queto", autor de la portada, ha passat per la Rectoria i es va casar amb na Margalida. Vagi per ambdós la nostra més cordial enhorabona.

CARTES AL CASTELL LLUBÍ.

Amb l'esperit, que manifestarem ja al número zero del CASTELL LLUBÍ, d'esser oberts a qualsevol opinió, idea, manifest... hem creat una plana, intocable per a nosaltres, per tal que el que ho desitji, hi pugui escriure el que pensa.

castell Llubi

Direcció i redacció:
Rk-156'1, 986.

EQUIP DE REDACCIÓ:
Eiel Alomar Serra
Jordi Alomar Torrens
Rafel Ferelló Galabert
Miquel Ferelló Ravis
Joan Vila Sans

COL·LABORADORS:
Joan Galcerà Contestí
Maria Llopert Vanrell
Miquel de Son Frontera

FOTOGRAFIA:
Joan Perelló Ravis

SUBSCRIPCIONS I
PUBLICITAT:
Miquel Castell Alomar

SECCIONS I ADMINISTRACIÓ:
Senta Margarita, 4

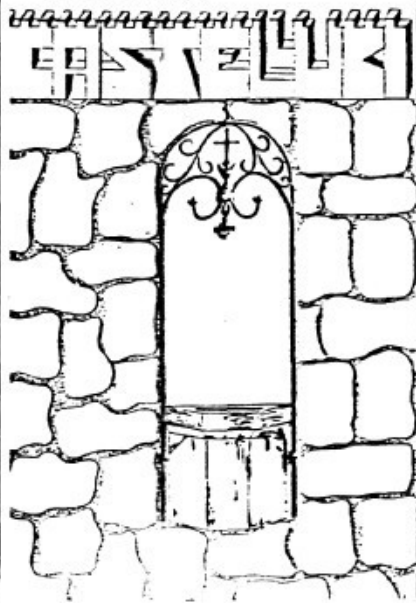
IMPRÉS A CIUTAT.

Número 1,
Març-Abril 1, 986,
200 Exemplars.

Preu 85 pessetes.

Els articles firmats a n'aquesta
revista sols expressen l'opinió
dels seus autors.

DISENY DE LA PORTADA:
Antoni Alomar.

Al nostre poble...

ENHORABONA.

Davant els resultats del Referèndum del 12 de març al nostre poble, CASTELL LLUBÍ vol donar la enhorabona al poble de Llubi que s'ha manifestat per la pau. Encara que sia un dels pocs casos de victòria del vot per la Pau a Mallorca, cal seguir lluitant i no donar per perduda la batalla per defensar la identitat de poble pacífic i manifestar una altra vegada que estam per la Cultura i les despeses socials i no per la guerra i l'armamentisme.

ENHORABONA també a la *Coordinadora anti-OTAN per la Pau i desarmament* que amb la seva feina i la seva il·luminació ha contribuït a la conscienciació del poble de Llubi.

També volem expressar la nostra preocupació pels temors de molts de llubiners a manifestar les seves idees. Ens preocupa que una gran part de la gent que fa feina a Llubi i vol fer-ne per Llubi, tengui por de fer públic el que pensa. Que amb una opinió formada tengui por als vells fantasmes que ja estan enterrats i no es tornaran a passejar.

ENHORABONA tots per la manifestació de la voluntat popular d'esser lliures i per no haver-nos deixat intimidar pels manipuladors i alarmistes que han fet que un vot per la Pau es convertís en el vot de la Por. Ja han quedat prou clares les conseqüències que ens pot dur l'entrada a l'OTAN, amb la recent intervenció dels EUA a Líbia.

La passada festa de l'Ermita va tenir una gran resposta per part de tota la gent. Però la massiva assistència no es va correspondre amb els actes organitzats, hi va haver poques activitats on la gent hi pogués participar; més bé va parèixer que anaven allà a mirar. Hi trobarem a faltar entre altres coses les corregudes i el pi ensabonat que altre temps foren tradicionals.

Agrair també la gran acollida que hem tengut amb el número zero. Amb gran satisfacció per la nostra part ja hem vist com nova gent s'ha afegit a la nostra iniciativa i hem ampliat l'equip que fa possible que aquesta revista pugui sortir al carrer, seguim oberts a tota la gent que ens vulgui ajudar, així com a les suggerències que ens pogueu fer.

D'UN TEMPS

D'UN

PODRIE

CAFÈ ES RECLAM

Plaça Espanya, 1
Telèfon: 522112 (LLUBÍ)

"Ecce Homo", resa l'inscripció i, molt vagament, hi verem una data: 1.690. El lloc és conegut de tots: la façana de "Cal Joan", lo que un dia va esser la posada a Llubí dels senyors de Son Mulet. No n'hem tret molta aclarícia: sabem que li deien "sa capelleta de Cal Bon Jesús", s'hi aturaven les processons, s'hi feien rogatives... Però això ja no és essencial. Quan tot ha passat no es necessita res més que imaginació.

REFERÈNDUM OTAN: LLUBÍ VA DIR NO

Resultats del referèndum sobre la permanència d'Espanya a l'OTAN a Llubí

	CENS	NO	SI	BLANC	NUL	VOTANTS	ABS.
Districte 1 (C.Parroquial)	763	215	109	49	5	378	385
Districte 2 (Ses Escoles)	877	276	126	57	15	474	403
TOTAL	1640	491	235	106	20	852	788

PERCENTATGES

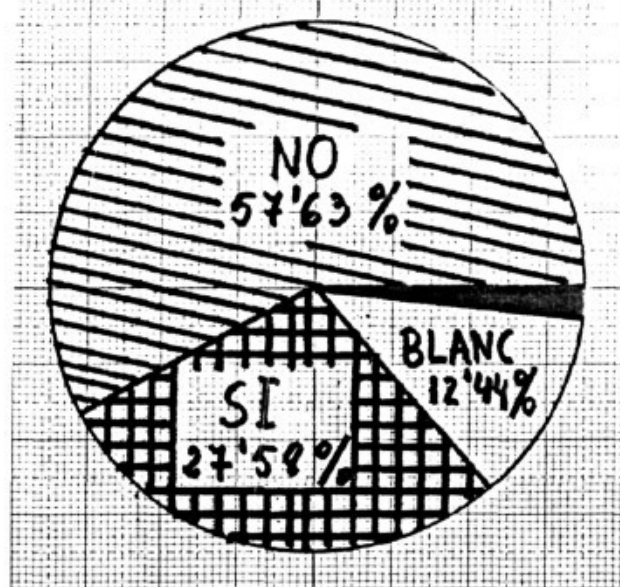
NO	57.63 %
SI	27.58 %
BLANC	12.44 %
NUL	2.35 %
ABS.	48.00 %

(L'ABS, és sobre el total del cens, la resta sobre el total de vots emesos.)

Al marge d'interpretacions, conjectures, hipòtesis... que es poden fer sobre els resultats de la consulta, és evident que Llubí ha dit un NO rotunt i categòric a la permanència d'Espanya a l'OTAN. Deu pobles més de les Illes van respondre com noltros: Campanet, Deia, Ferreries, Lloret, Petra, Sa Pobla, Sant Joan, Sant Llorenç, Santa Maria i Vilafranca. Cal dir que de tots ells és a Llubí a on la diferència ha estat, proporcionalment, més grossa.

A nivell d'Estat Espanyol: Catalunya, el País Basc, Navarra i les Illes Canàries també han dit NO al Referèndum. Les Balears s'han pronunciat a favor de la permanència (SI: 55.7 %, NO: 35.3 % i una abstenció del 48 %). Aquesta resposta està per damunt de la mitja nacional (SI: 52.53 %, NO 39.81 %, ABS. 40.35 %).

Deixant de banda la dansa de les xifres fassem un balanç del que fou la campanya pre-referèndum. No es pot parlar d'efervescència propagandística ja que malgrat el que es debatia era evidentment important, els partits polítics locals no manifestaren la passió d'anteriors campanyes. Una primera explicació, immediata, és la coneguda posició d'AP -a nivell nacional- i d'UM a nivell de Mallorca de rebuig a la celebració

del referèndum al·legant la seva inutilitat. L'ona expansiva d'aquesta posició es va reflectir també a Llubí. La segona explicació de l'abstenció per les manifestacions públiques pot esser el fet que es tractava merament d'una consulta on el partits (excepció feta del PSOE) no hi tenien gaire bé res a perdre, sobre tot els de centre-dreta que havien estotjat a pany i clau el seu capital polític. Pel que fa a l'altra força política amb representació a la Sala -els Nacionalistes d'Esquerra-PSM- la seva postura era ben definida: no a l'OTAN i neutralitat com a alternativa. No feren per pròpia iniciativa cap miting a Llubí si bé participaren a la Taula Rodona que es va celebrar dia 8 de març a les escoles. Cal assenyalar també que a La Sala, i com a grup de l'oposició municipal, feren una pregunta a la majoria que regenta l'Ajuntament sol·licitant que aquest es definís sobre el tema de l'OTAN. Aquesta definició no es produí. Hem d'esmentar també el miting frustrat del PSOE a les escoles el dia 5 de març per manca d'assistència.

Però hi ha un fet singular que cal fer-hi esment d'una manera especial, és la creació de la "Coordinadora anti-OTAN de Llubi per la Pau i el Desarmament" (D'això ja en donarem compte al nº zero del CASTELL LLUBÍ). Aquest col·lectiu que aglutina a quaranta dues persones -totes elles de Llubi- es conglacà a l'entorn del Manifest que feu públic el dissabte dia 8 de març demanant el NO al referèndum per la sortida d'Espanya de l'OTAN. El Manifest bàsicament demanava el no, com ja queda dit, i argumentava per això amb 10 raons la seva postura. Finalment es firmava amb el nom i llinatges dels seus integrants. Però la "Coordinadora..." no es limità a fer públic aquest document sino que convocà la Taula Rodona de dia 8 a les escoles. Malgrat que AP, UM i PSOE havien estat formalment convidats - juntament amb la "Plataforma Cívica de Mallorca per la sortida de l'OTAN" i EN-PSM - cap dels tres hi assistigué (si bé UM ja havia dit que no participaria a la reunió degut a la seva postura ja esmentada): tant l'AP com el PSOE que en principi havien assentit, al final no comparagueren. Tot i que la Taula Rodona a n'aquest moment ja havia perdut el seu interès de cara al poble, es va celebrar com queda dit amb la participació de la "Plataforma..." i d'EN-PSM. Per la primera intervingueren M. Rosselló (del Partit Comunista dels Pobles d'Espanya) i Joan Buades per l' "Assemblea per la Pau i el Desarmament". El PSM fou representat per Mateu Morro (secretari general).

A part de tot això les típiques aferrades i pintades a parets i "a on se vulla" per part del partits i entitats que sol·licitaven el No i els posters més "oficials" del PSOE demanant el Si a llocs més "preferents" (per exemple a la cabina de telèfons).

La campanya no donà més de si.

Finalment hem recabat les opinions dels distints grups polítics amb representació a l'Ajuntament perquè ens manifestassin el seu parer sobre el resultat del referèndum: UM no ha volgut fer una valoració pública.

ap ALIANZA POPULAR-LLUBÍ. | AP, si bé no ens ha remès cap comunicat, sí que ha volgut expressar al CASTELL LLUBÍ la seva opinió: considera una victòria la postura abstencionista i es reitera amb la seva idea de la inutilitat i no conveniència del referèndum pel cost econòmic que suposava. Pel que fa als Nacionalistes de l'EN-PSM ens han remès el següent comunicat:

Taller de ferreteria
i fusteria metàlica

Portes basculans
i practicables

JOSEP TUGORES FLORIT

Carrer Cruz, 114 (Llubi)

Telèfon: 520462 (Sineu)

BAR SA PLAÇA

Plaça Generalísimo Franco, 6
Telèfon: 522048 (LLUBÍ)

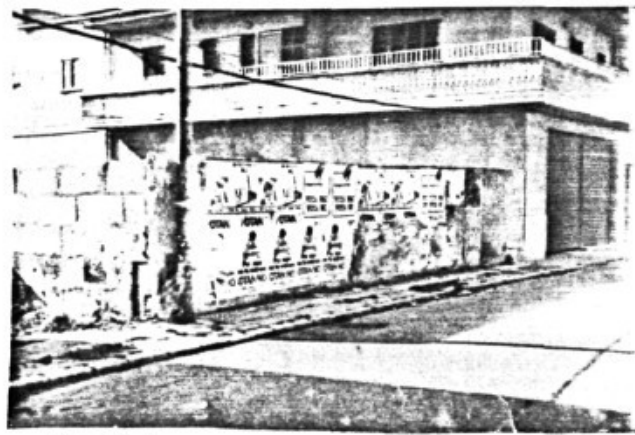
NACIONALISTES DE LLUBÍ

EL PSM-LLUBÍ DAVANT ELS RESULTATS DEL REFERÈNDUM OTAN.

El nostre Grup municipal entén que la data del 12-M tindrà pel poble de Llubí una transcendència històrica important a la vista dels resultats del Referèndum.

En el nostre poble ha triomfat el sentiment popular d'un nacionalisme ferm i intel·ligent, tal i com ha succeït a les comunitats històriques de Catalunya i Euzkadi, conscient que la neutralitat és l'únic camí per la pau i el desarmament i la plena sobirania de la nostra nació.

Malgrat els entrebancs dels poders estatals a través dels mitjans de comunicació i dels propis del govern de l'APUM de Llubí, que no va tractar en sessió

plenària una moció urgent presentada pel nostre grup el dia 22 de febrer per tal que l'Ajuntament es manifestàs publicament a favor de la pau i de la neutralitat; els llubiners en un 68% va expressar un NO rotund, enèrgic i conscient davant el sí a la integració de l'estat espanyol a un bloc militar.

Els llubiners estan d'enhorabona per haver votat per la pau i el desarmament "en interès de l'humanitat i de tot el planeta".

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

(març-15 d'abril 1986)

DEFUNCIONS:

Miquel Bonnin Piña, 94 anys "Bet Maria" (17-II-1892,5-IV-1986).

MATRIMONIS:

Sebastià Mut Jaume de Can Sion amb Francesca Vila Perelló de Can Viles. Casats a l'Església de Sant Feliu de Llubí (15-març-1986).

Antoni Serra Labrés de Sa Pobla amb Antònia Alomar Mas de Sa Sini. Casats a l'Església de Sant Feliu de Llubí (12-abril-1986).

NAIXAMENTS:

-Miquel Florit Planas, fill de Francesc i Maria. (25-febrer-1986).

-Maria Antònia Perelló Alomar, filla de Miquel i Maria. (2-març-1986).

-Fèlix Capó Rodríguez, fill de Francesc i Cànida. (7-març-1986).

-Catalina Perelló Alomar, filla de Josep i Magdalena. (16-març-1986).

-Miquel Comas Capó, fill de Joan i Clara Bàrbara. (23-març-1986).

-Maria Amàlia Blanco Cladera, filla de Gerard i Maria. (24-març-1986).

-Elisabet Pascual Ramis, filla de Bartomeu i Magdalena. (29-març-1986).

-Jaume Socias Comas, fill de Gabriel i Maria. (11-abril-1986).

**OLIVES ROSSELLÓ
; MOLT BONES!**

* Fabrica i oficines
Ctra. D'Inca a Arta Km.9
LLUBÍ(Mallorca)
Telèfon: (971) 522029, (971) 522211
Telex: 69734 CR-E

(Castell) Llubí (març-abril 1986)

GENT' DEL POBLE

Si vos deim que el nostre personatge nom Gabriel Fuster Perelló a lo millor no vos sonarà molt. Ara, si vos deim que és l'amo en Biel "Canyaret" tots exclamareu: Ah!.

Anarem a parlar amb ell el dia del fan. Era gran dia quan entravem a ca seva,

- Ave Maria Purissima. (De devers sa cuina mos responen). L'amo en Biel que hem de xerrar un poc per posar-vos a damunt sa revista?

- I jo ara he de dinar! Sa dona ja l'ha abocat...

- Bé, idò després de fer es cafetet, en haver dinat...

- Sí, sempre m'agrada anar-hi una estoneta.

- Au idò, fins després.

Nos ne tornarem sense res en es fus, Aquests homos van amb so sol i no hi ha que dir tornau,

- Bono l'amo en Biel que heu sentit xerrar de sa nostra revista?

- No, jo ara no hi veig molt i tampoc tenc molt de temps per llitgir.

- Idò a n'aquesta que farem hi sortireu vós.

- Viva Déu!...

Com que no duiem res preparat pegarem a bullo,

- Quants d'anys teniu l'amo en Canyaret?

- Ara en tenc vuitanta tres de fets.

- Contau-mos que feis un dia normal.

- M'aixec devers les vuit i mitja, m'en vaig a S'Auqueria per arreglar ets animals i llavonses cerc espàrecs, caragols... o par garballets i qualque dia vaig a fer feina a un jardí d'una estrangera, a devers s'Ermita.

- Contau-mos quan anaveu a s'escola.

- Jo només hi anava quan no tenia feina, llavonses hi vaig anar es vespre. Primer vaig començar amb l'amo en Rafel "Cota", després amb l'amo en "Calet" i a lo darrer amb so mestre Vidal. S'escola era a on ara és cas Potecari.

- I com era es mestre Vidal?, ensenyava llatí?

- Batuadell!, donava castanyes... Callau i vos ne contaré una (riu i fa sa mitja) Idò un dia jo i en Joan, es seu fill, no varem saber sa lliçó i mos va posar agenollats a n'es corral. Sa mare de n'Esteva, aquest que está a Son Ramon, sa veia, era sa cuinera i bollia patates amb una gallina. S'olla estava a s'endret d'una finestra des corral. Jo li dic a n'es fill des mestre Joan, que hem de menjar sa patata. -Que és cuita?- diu ell. Vaig fitorar dins s'olla i va venir sa pitrera de sa gallina. La mos menjarem i tornarem posar lo resta dins s'olla. Ells se posen a dinar i sa cuinera li diu a n'es mestre: -en podem donar un plat a n'En Canyaret, tanmateix en sobra. -Donau-li- va dir ell. Res, que va per treure sa gallina i quan va veure allò no gosava dir-ho davant es mestre. Ell preguntà que passa i Na Maria va respondre que sa pitrera havia fuita de sa gallina.

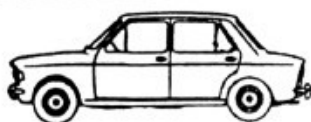

Es mestre va venir cap a noltros i mos va dur dins una bugaderia, se treu sa correja i diu: -Qui s'ha menjat sa gallina?. -Jo no -diu en Joan-, -Jo tampoc -vaig dir jo-. Tocs, tocs i més tocs a tots dos. -Ja ho direu o vos mataré-. Jo li havia dit a n'En Joan que no li deixàs agafar força i així rebriem manco. Entre tots dos l'embullaven. Hi havia unes cordes per fer gimnàsia m'enfil a una i anava de banda a banda. Cada vegada ell s'havia de decantar perquè si l'hagués enfilat l'hauria tirat un tros enfora. De sa força que duia vaig pegar dins es corral de Cas Metge, damunt un munt de faveres. Horabaixa quan hi vaig tornar no me va pegar però me va donar un bitllet per mon pare (davant mon pare no cantava cap cançó mai, no era d'es cant) i me diu: -Tú, que va passar ahir a s'escola?, -Ahir?, res. Que es mestre volia que diguessim que erem noltros que mos havíem menjat sa gallina, noltros deiem que no; què havia de dir jo si no ho erem?. -No, si no eres tú no havies de rebre.

Taller de reparacions
de cotxes

Antoni Cladera Riutort

José Antonio, 42 - 44 - Tel. 522077
LLUBI (Mallorca)

- I quan acabareu d'anar a escola que vareu fer?

- Me vaig posar a fer de barber. Però li vaig dir a mon pare que si després de sa barberia havia d'anar a fora vila, m'agradaria més fer de sabater. Varem anar a veure un mestre sabater d'Inca i vaig fer de sabater devers quinze anys, feiem sabates i arreglavem soles.

- Què feieu pagar d'un parell?

- D'aquestes per dur cada dia 14 pessetes, tot fet a mà. Aquestes de xarol d'anar mudat 23 pessetes i ses esperdenyes de 4 pessetes les duiem a Sineu.

- I s'any d'es "moiment", què hi haguereu d'anar?

- No, però va faltar poc. En tenia por... Un dia s'enduïen s'Ajuntament de Ses Esquerres quan agafaren en Guillem "Blai". Jo estava damunt es portal de can Tomàs, va arribar un cotxo i digueren: - "¡Arriba España!", - "¡Arriba España vivos!" - vaig dir sacant aquest braç a poc a poc (mimava el braç dret lentament simulant el típic salut faixista) i jo que el tenia que no el podia moure, pensau, havia cavat tot lo dia. Llavonses mos n'anarem cap a sa carretera i quan vàrem esser davant Can Jaume de "Sa Verdadera" me vaig girar i vaig veure es dos de dins es cotxo que baixaven darrera, prenc es trot fins a Can Pere Jaume, m'asseg a una taula i entren ells dos. No me digueren res. Varen passar de llis. Jo m'aixec i vaig dir: batudell!, si ara voleu res haureu de venir a Son Mulet a cercar-me. Quan me n'anava per amunt me trob en Domingo de "Ca Na Gual" amb una escopeta. -Què fas amb aquesta escopeta?. Que encara no has acabat es servici?- li vaig dir. -Ja n'estic emprenyat d'escopetes- me va dir ell.

- Que ja estau cansat?.

- Jo!, no.

- Venga, beveu un glopet i cantau-mos una cançó d'aquestes de picat.

Fa es cap enrera, acluca ets uis i comença a cantar,

- Si vols cançons de picat

Jo en cantaré mil i una

Si no eres tan mula

Jo no t'en cantaria cap... -I ella me va respondre:

...I aquest que ha cantat té

Es nas com una llimona

Ai! té tanta vergonya

Com un gallet foraster.

- I a on vàreu aprendre totes aquestes cançons, l'amo en Biel?

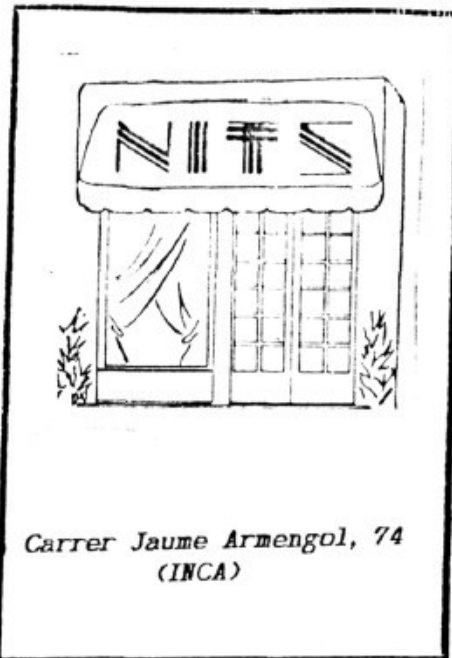
- Les sentia cantar a n'es missatges, quan segaven o batiem... Abans llogaven ets al lots per porquerets o per qualsevol altra feina. Sentíem cantar i ho provavem.

- I que anaveu a molts de pobles a cantar?

- Calla, voràs!. L'amo en Joan "Noire", que en sap moltes i canta molt bé, l'amo en Lluç "de Ca Na Bergues" i jo mos n'anàrem a Euger; quan som allà mos digueren que no havia de quedar res damunt sa taula. Ets altres dos amb un instant varen estar plens i se posaren a cantar. Mentre jo menjava va entrar un foraster, i duia una "temperatura"!... Va partir a cantar. Amb un instant aquells dos me cridiaren: -Canyaret, vine que aquest mos guanya. -Deixau-me acabar de menjar, vaig dir jo, -ja s'aturarà. Quan vaig arribar ben ple, agaf sa ximbomba i jo no el sentíem pus a n'es cantando. Com més cant més cantera, i de matinada cant millor, però sempre va bé untar es budells.

- I ara que vos n'anau a s'Auqueria l'amo en Biel?

- Si, i per cert enguany ho vull deixar, ja fa quaranta anys que hi vaig. Sa neva dona ja hi estava per

Carrer Jaume Armengol, 74
(INCA)

teta i jo hi anava a jornal qualche vegada. Quan va morir es Senyor vell, me parlaren d'estar-hi. En "Gelat", per aquell temps, hi estava per majoral i mos presentà a n'Es Marquès a jo, en "Porro", que feia de carboner i en Pep "Sinever". Quan Es Marquès va sentir Canyaret va respondre: -No importa me n'anomeneu d'altre. Es que hi estava feia de renda quatre gallines, quatre dotzenes d'ous, quatre indiots i cent pessetes. A jo me llevaren ses cent pessetes.

I és ben segur que es marquès encara hi va guanyar.

Noltros el volíem acompanyar a S'Auqueria, però no ho va voler. El duguerem a ca seva i li ferem aquestes fotografies dins es corral.

L'amo en Biel, ja en queden pocs d'homos com vós.

Salut que no cansa!

CARNISSERIA CASTELL

Plaça Generalísimo Franco, 5
Telèfon: 522069 (LLUBI)

TALLER MECANIC JOAN ALOMAR

- Reparacions en general
- Venta de Mobyettes, Vespas
Derbi, Puch i bicicletes.

C/ Maria Perello, SN
Telèfon: 522288 (LLUBI)

*** TRUC

*** MÚSICA CORAL

Dia 16 de març ens visità la coral "ES TALLER" de Ciutat, va cantar a l'església, amb un repertori molt variat. El públic pogué quedar satisfet de l'actuació, i a més tingué l'ocasió d'escoltar un nou tipus de música: la profana acompanyada d'instrumentens, i a més música contemporània i popular, ben segur que molts d'espectadors no estaven acostumats a aquesta música, malgrat tot, pogueren veure que les corals no sols serveixen per a cantar música sacra o religiosa, el cant coral també admet la música contemporània. L'organització del concert corria a càrrec de l'Associació d'amics de la 3ª edat de Llubi i estava inclòs dins l'ambit del XI pla d'acció cultural de la Caixa.

Al Bar Sa Plaça, com ja informàrem al CASTELL LLUBI nº 0, es va celebrar un campionat de truc. Hi varen participar onze equips de tres jugadors cada un. El va guanyar el grup format per Lluc Vives, "Cresto" (sineuer); Andreu Valero, "Dimoni" (sineuer); i Esteva Florit, "de Son Ramon". Els segons classificats foren en Biel Capó, "Bon Jesús"; Bernadi Perelló, "Suau" i Rafel Capó, "Busquet". Per entregar els trofeus i celebrar l'èxit del campionat feren un sopar el 18 de març al qual hi anaren cinquanta persones.

*** NOUS ESTABLIMENTS A LLUBÍ

Pareix que la vida comercial de Llubi al llarg del mes de març ha reviscolat, bon exemple d'això en són les obertures de nous establiments, que si bé no crearàn massa llocs nous de feina sí que contribuiràn a animar un poc més, tant la vida diürna com la nocturna. Els negocis oberts són: el Bar-restaurant "Sa taparera", propietat de Victoriano Miguel Rojo; la ferreria i fusteria metàlica de Josep Tugores Florit al carrer Cruz; el video-club al carrer Capitán Castell, just veinat del Músic-bar Trui; i la botiga d'envinagrats al carrer Ramón Llull, cantonada amb el de Santa Margarita.

*** UM, NOVA SEU A LLUBI

El dissabte 5 d'abril es va fer la presentació del local d'Unió Mallorquina al nostre poble. Va parlar Jeroni Albertí que estava acompanyat a la taula del president local Antoni Castell, Guillem Llabrés, Antoni Figuerola i Tòfol Rosselló. En el parlament Albertí va dir que el seu partit era progressista, nacionalista i que defensava els interesos del poble i de Mallorca; digué també que tothom havia de participar a la vida política perquè és cosa que afecta a tots i que ningú no es podia considerar apolític. En nom del comitè local va oferir la nova seu a totes les entitats i gent que hi volgués fer tot tipus d'activitats i reunions amb la condició que allà no es podia fer ni parlar de política. Seguidament es va oferir un refresc als assistents.

Music Bar

« TRUI »

Joan i Tomen Martorell

C/ Capitán Castell, 9 Tels. 50 56 81 - 52 20 38

LLUBÍ (Mallorca)

TALLER MECANIC GERMANS TORRENS

- Reparacions en general
- Planxa i pintura
- Servici camió-grua

Carrer José Antonio, 5
Telèfon 522237 (LLUBÍ)

*** DONACIÓ DE SANG

El passat divendres dia 4 d'abril -deu anys després de la primera donació a Llubí- l' "Hermandad de donantes de sangre de la Seguridad Social" ens visità amb la seva unitat mòbil per tal que els llubiners que ho desitjassin poguessin fer donació d'aquest preciós i vital fluid que és la sang. En aquesta ocasió -segons ens han informat els responsables locals de l'entitat- hi han acudit 58 donants (a Llubí n'hi ha un total de 211) dels quals 4 ho han fet per primera vegada. L'extracció suposà 24,400 litres i en tot moment el Doctor Forteza atingué als donants. L'acte tingué lloc al Centre Parroquial a partir de les 7 del capvespre.

*** CURSET DE SOCORRISME

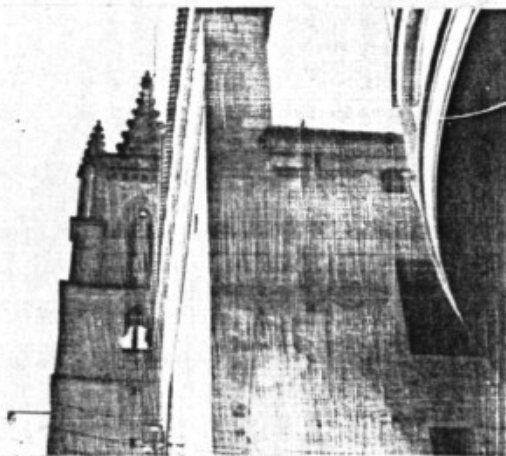
El passat 10 de març va començar el Curset de Socorrisme que ha finalitzat dia 15 d'aquest mes amb un examen global. El curset ha estat organitzat per la Creu Roja amb l'Ajuntament. Es varen matricular 40 alumnes assistint a les classes la pràctica totalitat. El curset ha durat 20 dies que representen altres tantes hores de classe. Els alumnes que superin la prova comptaran amb un carnet de socorrista i amb uns coneixements ben segur molt importants.

CONCURS CULTURAL

El CASTELL LLUBÍ organitza un concurs cultural amb vistes a les properes festes de Sant Feliu. L'idea inicial és que sian els al.lots de l'escola de Llubí els autors dels treballs que han de tenir com a tema central el nostre poble. Aquests treballs podran ésser gràfics (dibuixos...) o literaris (redacció, entrevista, ...) i han d'estar redactats amb la llengua catalana. Patrocinarà aquest concurs l'empresa de Llubí: "Germans Perelló-SA" a la que agraïm la iniciativa. Els treballs guanyadors seran publicats al CASTELL LLUBÍ. Informarem més ampliament a la propera edició.

*** VIATGE D'ESTUDIS.

Entre els dies 3 i 8 d'abril, 35 dels al.lots més grans de Ses Escoles acompanyats p'en Miquel de Costitx i n'Àngel feren un viatge d'estudis. L'experiència, ens han dit, que va ésser prou interessant, visitaren la capital de l'Estat i els seus voltants: Segovia, Toledo, Aranjuez... Precisament a Madrid realitzaren una visita que va sorprendre a molts dels estudiants; anaren al Congrés de Diputats, allà, entre altres coses, hi veren el Saló dels Plenaris i fins i tot alguns d'ells s'asseguraren a la cadira que empra el cap del Govern, Felipe González.

*** NO ES POGUÉ CELEBRAR LA CONFERÈNCIA SOBRE LA DROGA.

Per divendres dia 4 d'abril a les 8'30 hores del vespre estava anunciada una conferència sobre l'ús i abús de la droga. Aquest acte no es celebrà per manca d'assistents. Es ben possible que l'hora no fos la més indicada per la qual cosa hem sabut que els organitzadors tenen previst tornar-la programar.

NOUPÓU

- * POLLASTRES
- * TROSSEJAT DE POLLASTRE
- * GALLINES
- * CONILLS
- * OUS

DISTRIBUIDORS .

HWOS. PERELLÓ, S.A.
Carrer Cardenal Cisneros, 65
Telèfon: 503989 (INCA)

A LA SALA

PLENARI ORDINARI

Segons un decret d'alcaldia a Llubi els plenaris ordinaris tenen una periodicitat de tres mesos, el segon dimarts del mes corresponent i a les 14 hores.

El plenari corresponent al primer trimestre del 1986 es celebrà el passat dia 11 de març, coincidint amb la jornada de reflexió pel referèndum sobre la permanència de l'Estat Espanyol dins l'OTAN, tingué una durada de dues hores, des de les dues a les quatre del capvespre.

ACORDS PRESOS:

- Creació d'una plaça d'auxiliar de policia municipal. D'aquesta manera el nostre municipi comptarà amb dos municipals.

El PSM proposà cercar altres solucions (Guardia Civil, Mancomunitat del Pla) que no suposin un increment de les despeses de personal que ja suposen quasi el 55% del pressupost ordinari. La proposta fou rebutjada.

- Increment de l'impost de circulació de vehicles en un 8%, segons estableix la llei de pressupostos de l'Estat.

- Es va ratificar l'acord prèvi per la Comissió de Govern que suposava modificacions a l'obra "prolongacion colector aguas pluviales" (veure CASTELL LLUBI nº 0).

L'oposició municipal feu constar la seva protesta perquè aquelles millores, que suposen un increment del 10% sobre el valor inicial de l'obra, no foren previstes pels tècnics que realitzaren el projecte o pel contractista a qui l'obra fou adjudicada.

- Concedir a l'administratiu Miquel Ramis, fiolet, el 100% de l'incentiu de productivitat. Amb efectes retroactius a partir del 1-XII-1985

El regidors del PSM (Miquel Perelló i Gabriel Alomar) junt amb dos de l'AP (Joan Capó i Gabriel Ramis) s'abstingueren a la votació.

- Per unanimitat s'aprova facultar al batle perquè firmi un conveni amb el Centre Coordinador de Biblioteques del CIM segons el qual després de complir els compromisos respectius Llubi contaria amb una biblioteca.

PRECS I PREGUNTES:

Als plenaris ordinaris els regidors, segons la llei, poden presentar mocions i a més formular les preguntes que creguin convenientes. En aquest sentit

els Nacionalistes de Llubi-PSM presentaren un total de 14 preguntes, totes rebieren la corresponent contestació per part de la majoria. Aquestes foren:

P.- Per què la moció presentada pel PSM el 22 de febrer on es demanava que l'ajuntament es manifestés en contra de la permanència de L'Estat Espanyol dins l'OTAN no s'havia inclòs a l'ordre del dia del plenari?

R.- Perquè el vot és lliure i cada llubiner pot votar el que vol, no importa que el poble sàbi el vot de cada membre de l'ajuntament.

P.- Per què encara no s'han elaborat els pressupostos per a 1,986?

R.- El president de la Comissió d'hisenda reconegué que ell tenia la culpa d'aquest retard.

P.- Qui revisa el compliment o no de les recomanacions fetes pels tècnics municipals a les llicències d'obres donades?

R.- Hauria de ser una feina que realitzassin entre tots, perquè això de denunciar és difícil i a més no tenim cel.lador.

P.- Per què no s'ha acollit el nostre ajuntament al consorci amb l'INEM, per tal d'aprofitar les condicions que estabia aquest organisme a l'hora de contractar mà d'obra o serveis municipals?

R.- El secretari digué que s'informaria sobre el tema.

P.- Per què les mocions que no són declarades d'urgència no són tractades al plenari següent, com obliga la llei?

R.- No està tan clar que la llei obligui a això.

P.- Per què no s'informa puntualment de les resolucions d'alcaldia?

R.- El Batle informa de les seves gestions a la Comissió de govern.

P.- Per què les convocatòries dels plenaris no tenen la publicitat que les pertoca als locals públics?

R.- Des de l'alcaldia no s'ha donat cap ordre contra això.

P.- A quina fase es troba la creació d'una Coordinadora Cultural, projecte iniciat l'estiu passat?

R.- El projecte està aturat completament. Els caps dels diferents grups no han dit res al president de la comissió de cultura.

P.- El president de la comissió de cultura representava oficialment a l'ajuntament a l'acte de presentació del II Congrés Internacional de Cultura Catalana?

R.- Hi estavem convidats oficialment i per això hi anàrem.

P.- Podria informar el batle de les converses mantingudes a Inca sobre la possible utilització de l'escorxador d'aquella ciutat?

R.- Segueixen les converses i pareix que prest podren servir-nos dels serveis d'aquest escorxador.

P.- Per què encara no s'ha enviat la liquidació de les festes de 1.985, tal i com prometé el president de la comissió de cultura?

R.- La liquidació està feta, i no es recorda que es fes aquesta promesa.

P.- Quines mesures s'han preses per tal d'arreglar els novells vestuaris del Foliesportiu municipal?

R.- L'obra està en període de garantia i l'empresa ha de venir a revisar-la.

P.- Amb quin plaç s'havia de realitzar l'obra de la nova instal·lació de l'enllumenat públic. Perquè no s'ha complert?

R.- Perquè es va decidir canviar el tipus de farola a instal·lar.

P.- Per què dels dos tipus de faroles que hi ha no n'hi ha cap que coincideixi amb la del projecte inicial?

R.- El projecte no contemplava quines s'havien de posar exactament, sols deia que havien de ser similars al tipus BJC i les posades ho són.

COMISSIONS DE GOVERN

Al llarg del mes de març s'han convocat dues comissions de govern, una el dia 4 i l'altra el 18, totes dues a les 14,30 h. Els principals acords presos, tots per unanimitat, varen ésser els següents:

SOLICITUDS DE SUBVENCIONS:

A la C.A. pels següents conceptes:

reforma de la Casa de la Vila (pressupost total 3.791.775 Pts.)

reforma i ampliació del local per a centre social 3ª edat (pressupost total 3.605.748 pts.)

acabat del centre cultural (pressupost total 11.787.775 pts.)

Al CIM per les modificacions de l'obra "prolongación colector aguas pluviales" que suposen 986.599 pts.

Al SERICA, aprofitant el fet que Llubi estigui inclòs dins la zona d'interès nacional de La Marineta, per a realitzar millores als següents canins, per aquest mateix ordre de prioritats:

- el de Son Bernat, 613.760 pts.

- el de Son Rossinyol, 753.536 pts.

- el de Binifalet, 545.660 pts.

- el de Son Burget, 307.328 pts.

- el de Marget, 307.328 pts.

- la travessia del caní de Sa Cleda, 586.880 pts.

OBRES:

Pagament de la 3ª certificació de l'obra d'enllumenat que puja a 5.668.126 pts.

Pagament d'una certificació per l'obra Centre Cultural 1.922.138 pts.

Devolució de la fiança constituïda per Antoni Beltran per l'obra "apertura y urbanización de la calle letra E" (avui Maria Perelló), Eren 117.800 pts.

S'han concedit 8 llicències urbanístiques, a moltes l'informe tècnic hi ha fet les observacions pertinents d'acord amb les normes vigents al poble, però a vegades continuen sense fer-s'en cas per part dels sol·licitants.

LIQUIDACIÓ DELS PRESSUPOSTOS DE 1.985

Ordinari; superàvit de 6.618.067 pts.

D'inversions; superàvit de 753.310 pts.

SALUT PÚBLICA:

El Col·legi Oficial de Metges de les Balears comunicà, segons escrit de 28-XII-1985, que està vacant la plaça de metge lliure de Llubi, debut a la renúncia de Miquel Sbert Fiol.

SOL·LICITUDS DELS VEÏNS A L'AJUNTAMENT:

Jaume Ramis Ramis, sol·licita fer arribar la xerxa d'aigua del poble fins a la seva finca de Sa Comuna. Fou aprovat per unanimitat.

GUILLERMO LLABRÉS FELIU

Magatzem frigorífic nº10, 2, 392/PM
Escorxador de cunills nº10, 322/PM
Escorxador d'aus nº 296

Carrer Ramón LLULL, 23 (LLUBÍ)
Telèfon; 522020-522009

- A Ciutat;
MERCAT D'ES TENIS.
Polleria i carnisseria;
TORREDORA MALLORQUINA

SIES ESCOLLES

NINETA El sengre porcedet

3 u
-
0

Jo tenia un canec molt petit
que estava tant delicadet
que quan qualcei fumava un panet
s'ofegava dins el quartet.

7 a
+
3 + 2 =
5 + 6 =
e 4/2

La seva dona era tan lleugera
que quan anava a la tendeta
se deixava els doblers dins la caseta
per quedar a deure a la madoneta

Jordi Ramis Alomar

El molx coix

Per ca meva passa un molx
i és un poc coix
de penjada una capra
i aviat no hi va massa.

Cristòfol Guera Solé

Nin
U +
e 1/1
defant
i -
Nina

Na Maria Calita

Na Maria Calita
tenia un cosidet
i era tan petitet
que no hi cabia ni una florita

Francisca Perillo Ramis

Reportatge

FESTA DE S'ERMITA 1986

El dia primer d'abril, dimarts de Pasqua, es va celebrar, com es costum a Llubí, la "Festa de S'Ermita". Els actes començaren el dilluns vespre amb una revetlla on tots els qui volgueren hi ballaren i alguns dels més joves hi quedaren a dormir.

Amb l'ofici començaren els actes del dia. Després de l'acte religiós els més petits participaren a la ginkama cultural organitzada pel Club d'Esplai, mentre l'altra gent anava a comprar els típics siurells, olles i plats de test.

La llenya cruixia davall les paelles que ja passat el migdia tothom va menjar; però no va quedar molt clar en què consistia la mostra de paelles al programa.

En haver dinat, organitzada per la Societat de Caçadors, hi va haver la tradicional tirada al plat -per a més informació veure la secció d'Esports-. Les bregues de galls a l'explanada, preparades per la Gallera de Son Ramis.

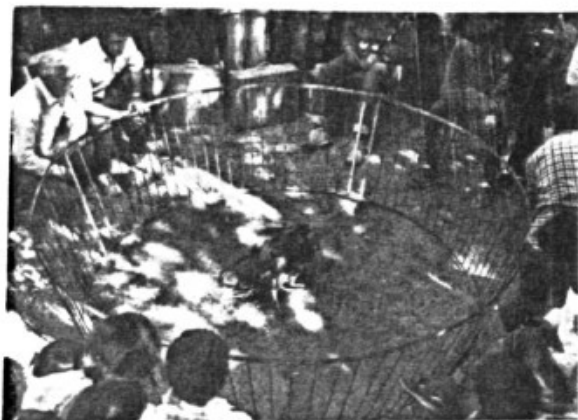

Però la festa grossa comença cap a les 5, quan ja havien pujat a l'Ermita els més vells del poble, després de visitar el Sant Crist s'inicia el ball. Primer el grup Taparera en Festa varen fer una ballada acompanyats pels seus músics i cantaires. Tot seguit foren els vells els qui ballaren jotes, tangos i altres peces que composaven el concurs. Els premis foren entregats pel president del CIM, Jeroni Alberti, que havia dinat amb el batle i altra gent. Però com sempre als concursos, n'hi va haver d'insatisfets; "mai plou a gust de tothom".

El fi de festa va esser a Llubi, amb ball i traca inclosa.

Pareix que la festa de l'Ermita de cada any va a més, tant en organització com en assistència (hi calcularem un milenar de persones). Esperam que en properes edicions la gent es pugui sentir més participant en aquesta festa, que al cap i a la fi és la FESTA DEL POBLE.

**RESTAURANT
"TAPARERA"**

Carrer D. Fleming, 7
(LLUBI)

50 ANYS DE L'ESCOLA DE TIRASSET (1936-1986)

Biel Alomar, "Coves".

Qualsevol aniversari ens du a la memòria records d'altre temps i més quan el que compleix anys és una escola, la de Tirasset, que el passat 31 de març celebrà el cinquentenari de la col·locació de la primera pedra de l'edifici.

Eren els darrers mesos de vida de la República a Mallorca (14-IV-1931 fins 18-VII-1936). Aquest règim, entre altres coses, s'havia caracteritzat per donar una especial atenció a la política educativa, d'aquesta manera al llarg del quinquenni republicà es varen construir escoles per quasi bé tots els pobles de Mallorca. Aquí cal recordar que és precisament l'any 1932 quan a Llubi es prenen les mesures més fermes per a la construcció d'un centre escolar. Fou el mateix any 1932 quan es va adquirir el solar de "Es clot den Fiol", on actualment hi ha les escoles -gran part dels tràmits que això suposà foren fets per Miquel Bonnin, Bet Maria, que aquells anys fou regidor del nostre ajuntament; precisament l'amo En Miquel va morir el passat dia 5 d'abril-.

Aprofitant aquest fet tan singular volem dir quatre paraules sobre la curta història de l'escola de Tirasset, que ben segur durà bons records a gran part dels llubiners i inquers que vivien per les terres de Tirasset, Son Fiol i Son Costa.

El diari "Ultima Hora" de dia 31 de març del 1936 contava com es va desenvolupar la cerimònia, començava amb el següent titular: "COLOCACIÓ DE LA PRIMERA PIEDRA DE LA ESCUELA RURAL DE TIRASSET". A Inca es concentraren les autoritats per esperar al Governador, però aquest va ésser representat per Fernando Leal, inspector de la Primera Ensenyança. Després amb cotxes la comitiva es dirigí cap a Tirasset, on els veïns havien aixecat un arc amb salutacions als visitants. El secretari llegí l'acte i als acords de l'Himne Nacional republicà, interpretat per la Banda Municipal, es col·locava la primera pedra. Després començaren els parlaments.

El batle d'Inca, Miquel Beltran, convidà als pagesos perquè enviassin als seus fills a l'escola així els coneixements culturals els ajudarien en el treball del camp.

Tot seguit el representant del Governador llegí una salutació d'aquell i després començà el seu parlament, del qual transcrivim les següents paraules: *"Aceptad con cariño el regalo que os hace la República, de esta escuela que será tan vuestra, y que os abre las puertas de la civilización y del porvenir, puesto que de la enseñanza primaria vuestros hijos podrán pasar a la superior y a desempeñar los más altos cargos del Estado, caminos que sin la escuela, tendríais cerrados por la barrera de la ignorancia"*.

A l'acte hi assistiren un milenar de persones, noltros hem pogut parlar amb algunes d'aquestes perquè ens contassin més coses. Pareix que a tots les va quedar molt gravada la idea que l'escola l'havia feta la República i que a la cerimònia es va posar juntament amb la primera pedra una botella amb un document escrit on hi figuraven segurament els noms de les autoritats presents i l'acta llegida pel secretari.

Abans que es fes el nou edifici, a Tirasset ja s'hi feia escola, per això s'emprava la casa que avui és den Nofre de Can Toni Nofre, allà també en temps de la República hi anava En Rinya -que va ésser Batle d'Inca i després del 18 de Juliol fou afusellat- a fer mitings.

L'escola, sobretot durant l'hivern, s'omplia de nins i nines d'aquelles contrades arribant a haver-hi 42 alumnes; fins i tot els joves (de 18 a 20 anys) també

anaven quan no hi havia massa feina al camp. Els mestres més recordats són: Na Rosa, Na Joana de cas Botet, Na Catalina Miquel, el mestre de Son Barrina i molts d'altres. Aquests sovint quedaven a viure a l'escola on hi havia també una vivenda pel mestre.

L'escola ben aviat es va convertir en el centre principal d'aquella zona, així els locals també s'empraven els diumenges per fer doctrina, o també per fer-hi cada any una setmana d'exercicis espirituals (sempre solia esser la setmana de passió) que acabava amb una missa i el capvespre els dotze sermons. Ja a l'estiu s'hi feia una gran festa de fi de curs el dia de Sant Pere.

Aquesta gran activitat dugué als veïns a sol·licitar que el tren s'aturàs a Tirasset -per allà sols feia estació a l'Empalme-. Així els pagesos de per allà, entre tots, feren l'andana i aconseguiren que el tren fes aturada a Tirasset. A la inauguració d'aquest nou servei hi va anar el governador, va esser un Dijous Bó i després de la cerimònia el governador va convidar a tots els assistents que volguessin anar a Inca a fer dijous amb el tren express que l'havia duit fins allà.

Però cap als anys 60 la gent del camp comença a deixar-lo i de cada vegada més a l'escola hi havia menys alumnes fins a decidir tancar-la. D'això...

Aleshores l'edifici s'abandonà i poc poc es va convertir amb un magatzem de l'Ajuntament d'Inca, fins que davers l'any 1982 l'ajuntament "va adquirir el compromís amb persones dedicades a fer sondeigs d'aigua que si trobaven un determinat cabdal l'ajuntament les donaria l'escola de Tirasset i altres compensacions a canvi de les finques i els pous de Son Fiol".. I així es va fer.

D'aquesta manera un lloc públic, i estimat per totes les gents de Tirasset, que amb els seus esforços i

suors havia ajudat a construir -i que fins i tot un d'ells havia regalat els terrenys per fer-hi l'escola- ara s'ha convertit en propietat privada, en un bé d'una persona ben concreta i no de la collectivitat. Però l'escola de Tirasset mai deixarà d'esser "s'escola" per tota la gent de la contrada.

No hi ha dubte que ens hagués agradat molt més poder celebrar aquest 50 aniversari veient oberta de bell nou l'escola per a tots aquets allots que encara avui viuen o viurien pels voltants de Tirasset.

CRITICA TEATRAL: Madre Coraje.

Maria Llompart Vanrell

Comentar una peça de teatre no és una tasca fàcil. Aquest gènere ha restat molt de temps adormit, ara, fa molts pocs anys que tornem a assistir al ressorgiment d'aquesta disciplina. Però jo he vist molt poques obres de renom, i en consider profana respecte a aquesta matèria. Ultimament he tingut l'oportunitat de veure l'espectacle teatral "Madre Coraje", l'obra que dirigeix Lluís Pasqual i interpreta com a protagonista principal Rosa Maria Sardà. Aquesta peça mostra l'objectivitat que caracteritza el teatre de Brecht. El dramaturg alemany considera que l'espectador ha de restar al marge de la representació; la idea de la guerra com a fet real i absurd queda ben clara. No obstant, l'obstacle que el mateix autor no et deixa viure l'obra, és el de limitar a observar uns fets que succeeixen, a presenciar uns incidents crus i despietats propis d'una guerra, però no aconseguir identificat-tes-hi, ja que tot és exposat d'una manera desapassionada. Brecht no pretén commoure ni pertorbar, l'únic que desitja és exposar la realitat.

L'acció es desenvolupa al llarg de dotze anys. Ana Fierling és un personatge simbòlic que exemplifica l'incomprensible que és la guerra. Ella, més coneguda pel nom de Madre Coraje, recorre amb el seu carro, una Alemanya trista i desolada. "La guerra també dona menjar", aquesta és la seva màxima i el seu destí. La cantinera vol treure partit del conflicte, moguda per l'afany de sobreviure, encara que li costi perdre tots els fills i quedar-se sola.

De l'obra esmentada el que més em va agradar va ser l'escenografia.

L'aportació escenogràfica de Fabia Puigserver li confereix un atractiu especial. La peça és monòtona i el que la destaca és el moviment escènic, la fa més viva, més animada.

Puigserver introdueix noves tècniques, el fet que la pluja i la neu apareixin a l'escenari és quelcom d'innovador, ja es comença a trencar amb el convencionalisme i s'empren nous recursos. Un exemple clar n'és

l'escenari giratori.

Cal ressaltar també que tots els elements que apareixen a l'escena són monocolors. Uns tons marronosos atorguen a l'obra el caire dramàtic que introdueix de ple dins el món obscur de la guerra.

Un altre apartat que s'ha d'assenyalar, és que el carro esdevé el protagonista més important de l'obra, ell és el nucli entorn del qual es mou tot. És el que més destaca del decorat.

En quant a interpretació Rosa Maria Sardà, l'actriu principal, fa un paper molt correcte però discret. Els seus gests recorden una mica el personatge televisiu que interpretava ara fa uns quants mesos. Admet que és una dona expressiva i eloqüent amb un cert encant, però no em va acabar de convèncer.

Per altra banda destacaria a Victoria Peña, en el seu paper de Catalina, la filla muda de Madre Coraje, i sobretot voldria posar de relleu l'escena del tambor, potser sigui l'única que em va fer tremolar d'emoció.

En definitiva és una obra correcta i vàlida i podem agrair a aquest muntatge la possibilitat que ens dona d'accedir a una literatura tan important com és la de Bertolt Brecht.

**CAFETERIA
CAN VICARI**

Av. Son Marget, s/n
Telèfon: 522143 (LLUBÍ)

PLANA VERDA

Joan Vila Sansó

Aquesta secció que comença amb el nombre 1 de CASTELL LLUBI l'única pretensió que té és ajudarvos a recordar que encara queden persones amb il·lusions, persones que no estan d'acord amb les regles imposades per la societat actual i que tenen ganes de canviar-la per a convertirla en una societat més pacífica, més humanitzada y més racional.

Recordem que la joventut dels '60 tingué grans somnis, volia canviar el món, perèmia que era possible, varen apareixen grans moviments culturals en defensa de la pau i del desarmament total, però poc a poc es varen anar apagant, probablement perquè ho veien tot d'una manera massa idealista i tenien massa pressa. Quan es varen enfrontar a la realitat comprovaren que havien seguit un camí equivocat i les il·lusions individuals s'apagaren i de la mateixa manera les esperances col·lectives per a canviar la societat.

Avui en dia segur que moltes persones tenen ganes de canviar les estructures actuals de la societat, per a convertir-la en més pacífica, fora tantes tensions, però creuen que ja és massa tard, que abans altra gent ho ha intentat i no ho ha aconseguit. I això no és així, si els qui abans ho varen intentar i no ho varen aconseguir simplement va ésser perquè varen seguir un camí equivocat. El canvi és possible però tan sols si ens anam mentalitzant primer individualment i després col·lectivament que això és possible perquè el canvi necessita

temps, probablement molt de temps, però es possible.

Una petita prova que encara queda gent amb il·lusions i encara que sia a nivell d'anecdotes, tenim al nostre poble, sí, a Llubí mateix. Si analitzam el resultat del referèndum per la sortida de l'Estat espanyol de L'OTAN podem comprovar que més del 60% de llubiners y llubineres varem votar per la sortida de L'OTAN. Això demostra que fora i arreu més enfora, aquí mateix, a Llubí queden persones que encara no es senten esclavitzades per les grans potències mundials, que creuen que no fa falta besar els peus als americans (en el nostre cas) o als soviètics (en el cas dels països de l'Est), creuen que és possible des d'una perspectiva independent, però col·laborant amb tots els pobles del món construir una societat més pacífica, més humanitzada, més real i més d'acord amb els ideals propis de cada un.

PELUQUERIA

GABRIEL

↔ ↔

Gabriel Ramis

CAPITAN CASTELL, 7
TEL. 52 23 34

LLUBÍ (MALLORCA)

Miquel de Son Frontera

-Història d'un arbre.

Són bastants els autors que s'encaparroten en citar que l'espècie d'arbres més representativa de la nostra petita pàtria, sens cap dubte és l'ametller i que es va introduir a l'illa durant el segle XVII. Malgrat això existeixen documents (testaments) que demostren la seva existència ja als segles XIII i XIV. Hi ha també la idea que els qui ens deixaren aquests arbres foren els romans.

Però quan apareixen les plantacions ben alineades i considerables és dins el segle XVII, ja que a aquesta època hi hagué un excés de braços per a treballar la terra i això va permetre l'organització de les plantacions. Arribat el segle XVIII i coincidint amb el gran fervor missioner que demostraren tenir els religiosos mallorquins, un fill il·lustre de la nostra terra, de Petra per a més senyes, conegut per Fra Juniper Serra, a més de plantar el bon fruit de les missions, també va plantar a les immenses planures de Califòrnia el tan característic arbre de la seva terra natal. Poc podia imaginar-se tan eminent personatge el desastre econòmic que això suposaria al cap de dos segles per la seva terra.

Sens dubte l'època daurada d'aquest fruit fou el final del segle XIX i les primeres dècades del XX. Es té constància a documents datats dins el mes d'agost del 1862 que el preu d'un quintar d'ametlla era 14 lliures i 12 sous (per aquest temps el sou mig anual d'un missatge eren unes 25 lliures aproximadament).

-Referències varies.

La zona més benigna de Mallorca és la que s'extén des de Pollença al Port d'Andratx a l'arrecer de la Serra de Tramuntana. Les espècies són molt diverses, hi ha qui sosté que n'hi hauria que n'existeixen seixanta que el número pareixi. Quan a la selectivitat

s'estableix dins cada zona fixant-se amb l'espècie més productiva del moment de més prop. L'enfermetat més greu és la que vulgarment es coneix com a "l'escarabató", però darrerament ha desaparegut bastant coincidint amb la minva dels albarcoquers, que foren els portadors. Tanmateix l'enfermetat més greu dels ametllers és la seva edat.

-Temps difícils. Sol·lució a una crisi.

Llunyans ja ens queden els temps de les cartilles de racionament però l'ametlla tal vegada no ha tingut tant de significat com als anys 40. El màxim aprofitament d'aquest producte va ésser precisament als anys de la fam. Les seves grans missions foren substituir la benzina pel gasògen i l'oli d'oliva pel d'ametlla. Molta importància tingué en l'aspecte alimentari fins a l'extrem que una de les més populars refineries instal·lada a Selva dita "Sa Tafona" va estar baix control de la "Fiscalia de tasas" 18 hores al dia.

-Dades estadístiques i oficials de l'any 1985.

L'ametlla va ésser el gran producte exportat de les Balears. Avui en dia presenta un ampli conjunt de problemes: arbres sense cuidar, terres sense cultivar, i una varietat sense seleccionar. Els preus que reb l'agricultor no cobreixen les despeses d'explotació i és impossible competir amb

l'ametlla californiana, inclús resulta difícil suportar la competència de la península. Si bé el producte balear suposa del 5 al 10% del total nacional, el seu rendiment és baixíssim, ja que ni en els millors anys de la dècada passada la seva producció per unitat de superfície igualava a la mitja nacional. La major part de la producció es concentra a les comarques del Nord-Est, Pla i Raiguer, Eivissa i Formentera suposant un 6'1% del producte de

l'any 1980 mentre que a Menorca no hi ha una producció significativa. L'ametlla s'embarca a Gran Bretanya, República Federal d'Alemanya i Suïssa, els ports de destí a la península són Barcelona i els del País Valencià.

La producció d'ametlla és totalment excedentària havent-se estimat el consum insular en unes 150 tones a l'any que sols suposa el 5% de la producció insular. Per això la sortida de l'ametlla és l'exportació.

Fornit fennica per Llubí CLUB D'ESPLAI "ES TURÓ"

Amb l'ànim de donar a conèixer els col·lectius que conformen el calidoscopi cultural de Llubí presentem aquesta vegada el Club d'Esplai "Es Turó".

Per això hem aprofitat la mini-colònia que realitzem per a Pasqua al Casal de GESA d'Alcúdia. Allà parlarem, a més d'un clima de veritat, de colònia d'estiu, amb tres dels monitors.

-Quins són els vostres objectius?

-Bàsicament educar l'al·lot en el temps de lleure fomentant la seva creativitat i la convivència amb els altres. Aquesta colònia, per exemple, n'és un clar exponent.

-Com funciona el club?

-Els al·lots estan distribuïts per edats: 6 i 7 anys, 8 i 9 anys, 10 i 11 anys i finalment 12 i 13 anys. Cada un d'aquests grups està baix la responsabilitat de dos monitors i té total autonomia. L'activitat s'organitza per trimestres. Durant els passats hem fet, entre altres coses: "el dia de Sa Pasta" dia 11 de novembre, en el que els al·lots i noltros ferem coques, coques amb verdura, etc., el 2 de març participarem a la IX Mostra de la Cançó Infantil amb la cançó: "Volant, volant sense ales" (i no "sense arbres" com voltros havieu informat). Ara preparam "Sa Diada d'Esplai" que tindrà lloc dia 4 de maig a Sa Pobla. El tema és "L'Arca de Noè". Hem participat en la Cavalcada dels Reis, a "Sa Rua" i també ho farem a "Sa Festa de l'Alta". La preparació és a càrrec dels monitors.

sessions de tallers, etc. ho feim al Centre Parroquial que és el local del club. Ens veim amb regularitat els dissabtes de les 3 a les 5 del capvespre. Després els monitors comentem el que ha estat la jornada.

-Perdó pel "lapsus" amb el títol de la cançó. Com s'organitza l'esplai a Mallorca i quina és la vostra relació amb els altres clubs d'esplai?

-A Mallorca existeix la Federació de "Grups d'Esplai de Mallorca" (GDEM) a la que noltros hi estem federats juntament amb altres 26 clubs. Hi ha un altre modalitat de vincle amb el GDEM que és estar-hi relacionats, d'aquesta manera n'hi estan 20 clubs aproximadament. Les activitats

són globals a nivell de Mallorca: Diada i Mostra. Quant a monitors periòdicament es fan assemblees. Pel gener se'n fa una d'extraordinària. El 26 de gener passat la feren a Santa Lluïcia.

-Com són les vostres relacions amb els pares?

-Les relacions són bones però també poques. No es pot dir que els pares se'n preocupin massa. Per exemple, abans de la mini colònia feren una reunió on quinze al.lots no hi estaven representats. Tenim la sensació de que molts de pares ens confonen amb una guarderia, res més allunyat de la realitat.

-Una pregunta obligada: com vos finançau?

-Cada al.lot aporta mil pessetes a l'any, a part de les excursions i acampades per ajudar a pagar el material, etc. La Comunitat Autònoma, a través del GDEM, ens subvenciona, cada any amb 9.000 pessetes. De l'Ajuntament tindrem subvenció però encara no sabem la quantitat.

-Com veis Llubí en l'aspecte cultural?

-Està molt mort. Les persones que podrien revitalitzar-ho no ho fan i, en general, la gent no s'en

preocupa. Creim que és necessària una coordinació, ara inexistent, entre els grups que fan feina pel poble. Es va

intentar l'any passat una espècie de coordinadora que al final no va ésser res. Si una idea d'aquest tipus es proposés seriosament noltros esteim dispots a fomentarla.

-Parlem de la vostra mini-colònia. Quants sou i que feis?

-Hi ha 36 al.lots i 10 monitors. Ja hem dit abans que aquesta mini-colònia és una expressió dels nostres objectius. En realitat no hi ha un tema global. Tot gira a l'entorn dels grans jocs amb l'idea de que els al.lots es relacionin entre ells, sabin guanyar i perdre i puguin desenrotllar la seva creativitat i imaginació. Avui matí per exemple, feim un gran joc de l'oca amb les idees de tots. El capvespre feim tallers, per exemple de fanq, i a l'horabaixa es prepara la vetlada del vespre. La vetlada és especialment important ja que és en aquesta manera la culminació del dia. Es tracta bàsicament d'una representació dels distints grups sobre un tema donat. El divendres passat feren una vetlada titulada "Foto-Paraula": cada grup triava una fotografia i en feia després una representació. Es feren veritables obres de creativitat. El dissabte montarem la "Nit del Rock" i avui la vetlada consistirà en fer un montatge a partir de paraules que donarem a cada grup.

-Que ens podeu contar més?

-Sobre tot que els al.lots s'ho passen bomba. Bona mostra d'això és lo molt que menjen tots (-les cuineres també ens ho han dit-). I al vespre tots estan cansats i dormen com a saulons. Qualquon que fa unes bones roncades i qualquon altre que somnia en veu alta (no li deu bastar durant el dia). Amb una paraula: tots disfrutem.

-I noltros vos ho repetim perque ho vàrem veure. No en verem ni un d'al.lot aturat per necessari. gran treball ens costà aturar-los per fer una fotografia.

Agraim als monitors el temps que perderen per noltros i les atencions que ens varen tenir. També volem que dinassin amb ells.

Enhorabona i gràcies.

DESPORTS

*** FUTBOL

A la propera edició de CASTELL LLUBI farem un comentari més extens de com ha anat la lliga pels equips de futbol del nostre poble, en el moment de tancar l'edició encara queda un partit per jugar a l'Avance de Llubí i dos als equips del seu grup per acabar la lliga.

TERCERA REGIONAL

Porreres At....	24	13	3	3	56	15	39	+15
Poblense.....	25	15	5	5	55	15	35	+11
Sineu.....	24	15	5	4	51	22	35	+11
Porto Cristo...	25	11	8	6	50	34	30	+6
Sant Joan.....	25	13	3	9	38	38	29	+3
Lloret.....	24	11	2	11	44	45	24	
A.LLUBI.....	25	6	10	9	28	36	22	-4
Artà.....	24	8	4	12	39	46	20	-4
Escolar.....	24	8	4	12	39	49	20	-4
Belanix At....	24	9	4	11	40	38	20	-2
Badia.....	24	8	3	13	33	52	19	-5
Búger.....	24	8	2	14	33	55	18	-6
Canet.....	24	6	5	13	31	44	17	-7
Castell.....	24	4	2	18	38	85	10	-12

*** TIR AL PLAT

A la festa de l'Ermita es va celebrar la tradicional Tirada al plat, que està organitzada per la Societat de Caçadors. Hi va haver 41 participants, tots eren socis.

Hi havia dues modalitats:

-La PULL, per a tots els qui volguessin participar, amb trofeu per als dos primers classificats que foren Tòfol Rosselló, "Troquet", i Miquel Perelló, "Regalat", per aquest ordre.

-L'altra modalitat era només per a socis, amb trofeu per als deu primers classificats. Els tres primers varen esser: primer en Xesc Lucena, segon en Joan Costa, "Meco", i tercer en Toni Nadal, "de Cal Joan".

*** TENNIS TAULA

El club Tennis Taula Llubí, ha organitzat un torneig per a jugadors locals que tindrà lloc el proper primer de maig. Hi haurà cinc categories: femení (grup únic), infantils (fins a 15 anys), juvenil (entre 15 i 18 anys), senior (de 18 en amunt) i senior federats.

Tendran trofeus els dos primers classificats de cada categoria. Les inscripcions es poden

fer a les llistes que hi ha penjades a alguns cafès o dient-ho a qualsevol membre del Club.

*** AUTOMOBILISME

El passat 16 de març es va celebrar el XV CRITERIUM DRACH, Trofeu Ciutat de Palma. A Llubí tinguerem la sort d'assistir a una de les proves puntuables de la carrera: la prova E: Camí de Tirasset. El rallye començà a les 7 del capvespre de dia 16 a la plaça de Cort de Palma i va finalitzar a les 6 i mitja

del matí del dia 17 al Palau d'Esports de Palma. El rallye comprenia dues seccions: la primera amb set proves cronometrades (la de Tirasset fou la darrera) i la segona amb sis a Llubí acaba la primera secció i per tant aquí els participants podrien durant un cert temps revisar les seves màquines per després passar al "Parc Tancat". L'espectacle al nostre poble fou molta, segurament degut a aquestes circumstàncies i a que l'Escuderia S'Auberg havia fet prou publicitat.

La prova de Tirasset -amb una llargaria de 4,2 Km.- va esser guanyada pel tandem M. Munar-C. Martínez amb R-5 i un temps de 2 min. i 16 seg. el que suposa una velocitat mitja de 111 Km/h. L'equip format per M. Cardona i el llubiner Rafel Ferragut amb Opel quedà en segon lloc amb un temps de 2 min. i 25 seg. La classificació final fou la següent:

- Primer: Coll-Ensanyat (Esc. Son Sardina). Temps: 1 h. 6 min. 16 seg.

- Segon: Munar-Martínez (Rec. Renault-Baleares). Temps: 1 h. 8 min. 16 seg.

- Tercer: Pizà-Rosselló (Esc. Son Sardina). Temps: 1 h. 9 min. 00 seg.

*** CICLISME

El Club Ciclista de Llubí, conjuntament amb els clubs ciclistes de Maria de la Salut, Petra, Sant Joan, Vilafranca i Sineu han organitzat el II GRAN PREMI PLA DE MALLORCA patrocinat pel Consell Insular de Mallorca. Aquest premi consisteix amb sis diades ciclistes que es celebraran una a cada poble dels clubs organitzadors i a elles està previst que únicament hi participin corredors d'aquestes localitats. Cada diada consistirà en

Plaça España, 1

dues proves, una no cronometrada: la cicloturistada que tindrà un itinerari de 20 km., diferent a cada poble i la prova-competició de 45 km., sempre amb el mateix itinerari que serà un circuit que passarà pels pobles organitzadors i tindrà la sortida i arribada al poble que aquell dia organitzi la diada.

El calendari és el següent:

27 d'abril	LLUBÍ (inauguració)
11 de maig	MARIA DE LA SALUT
18 de maig	PETRA
25 de maig	SANT JOAN
1 de juny	VILAFRANCA
8 de juny	SINEU

La cicloturistada començarà a les 9.30 del matí i la prova-competició a les 10.45. L'itinerari de la cicloturistada a Llubí serà: Llubí-Ma de la Salut-Sineu-Llubí (20 km).

Desitjam a l'organització, i especialment al Club Ciclista de Llubí, que aquest Gran Premi sigui un èxit.

CRIDA.

Es convoca per a una reunió al Centre Parroquial, divendres dia 25 d'Abril a les 22 hores a tots els grups culturals de Llubí i demás persones interessades per parlar sobre un tema en relació al Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana.

LEGIU

CÓRRER... PER QUÈ?

Juan Galma Contesti.

Donts senzillament per la nostra pròpia salut, pel plaer de sentir-nos vius, per pura estètica i, sobre tot, per a conèixer els nostres límits i així augmentar les nostres possibilitats.

Necessitem fer exercici físic: córrer, caminar, "moure'ns", per estar sans i vius. La fisiologia ha demostrat que la funció -el moviment en aquest cas- crea, desenrotlla i mantén l'òrgan, i que, pel contrari, aquelles parts del cos que no són utilitzades, s'atrofien ben aviat. Tots coneixem la pèrdua de musculació i de funcionalitat que en qualsevol extremitat produeix una immobilització durant trenta dies.

Sabem també que la societat hipertecnificada, dins la que ens toca viure, fomenta el sedentarisme i, amb ell, tota una cadena de desajusts que provoquen malalties de tot tipus. L'home modern ha deixat de caminar -es mou en cotxe, ascensors, ...- i de realitzar treballs i moviment amb el seu cos. Les feines més dures s'han mecanitzades, per tant, aquelles activitats en les que l'home gastava la seva energia, ara són les màquines programades les que les realitzen. D'altra banda es promou l'esplai passiu -cinema, televisió, videojocs ...- i fins i tot a les activitats esportives són més els espectadors que no els practicants.

**No importa l'edat.*

Els escolars de qualsevol edat i sexe no estan millor. El problema més greu de molts de centres educatius és el favoritisme que existeix de cap a un petit grup d'alumnes millor dotats amb miras a l'obtenció d'un títol que resalti el nom del centre i oblidant a la gran majoria més necessitada i menys assistida, que en el millor del casos s'han de conformar aplaudint com a espectadors. Els horaris escolars sobrecarregats de classes teòriques condueixen a una joventut amb problemes físics: desviacions de l'espinada, poca capacitat cardio-pulmonar, debilitat muscular, hàbits sedentaris i, per tant, un predisposició

al consum de tabac, alcohol, droga etc. tot a conseqüència poca resistència a les enfermetats, manca de personalitat i debilitat moral. El sedentarisme es la causa principal d'algunes enfermetats com l'obesitat, la diabetis, lesions cardiovasculars, músculs i ossos debils, pèrdua de mobilitat articular, degeneració dels cartilages, lesions a la columna vertebral...

Evitem així des de l'escola passant per la família, l'empresa i la societat. L'autoritat civil està obligada a promoure l'educació física construint instal·lacions, cuidant de la seva utilització, programant actes (les persones enteses) on tots tinguin l'oportunitat de participar.

La pràctica de l'exercici físic ens dona un caràcter optimista i sobre tot ens fa sentir vius i sans. Quan correm sentim el nostre propi cos -la nostra pròpia màquina, la qual estam obligats a cuidar en bon estat-, es relaxen les nostres tensions i quan hem acabat i descansam ens invaeix un ben estar general, una sensació de pau interior -jo me deman si quan es fa campanya per la Pau i el desarmament es baix d'aquest esperit personal-, aquesta és la Pau que necessitam transmetre als altres. Caminar i córrer són activitats físiques fonamentals i bàsiques per a la humanitat, però no són suficients; altres aspectes de la motricitat són tan importants i no s'han d'oblidar.

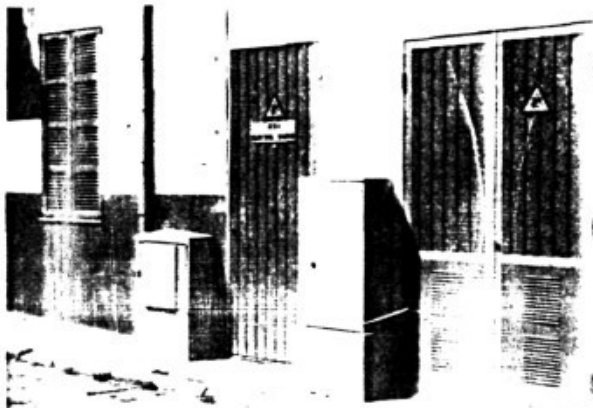
Estadísticament s'ha demostrat que les persones que regularment duen una vida esportiva tenen menys enfermetats, menys accidents laborals, de tràfic i augmenta la seva productivitat i vida útil.

Per tot això convé invertir en l'educació física per estalviar en medicina i hospitals.

Una puntualització per acabar, si te decideixes a practicar un poc d'exercici físic i és la primera vegada que ho fas fes-te un examen mèdic per si hi ha algun inconvenient. Si ho practicaves i ho has deixat, anima't altra vegada que ara ve el bon temps i convida. I tu que fas esport regularment no ho deixis mai.

El Lligranes

(vam fer
el que vam poder)

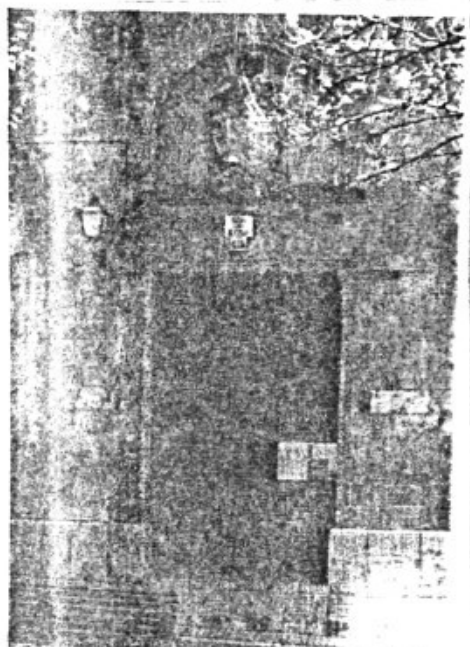
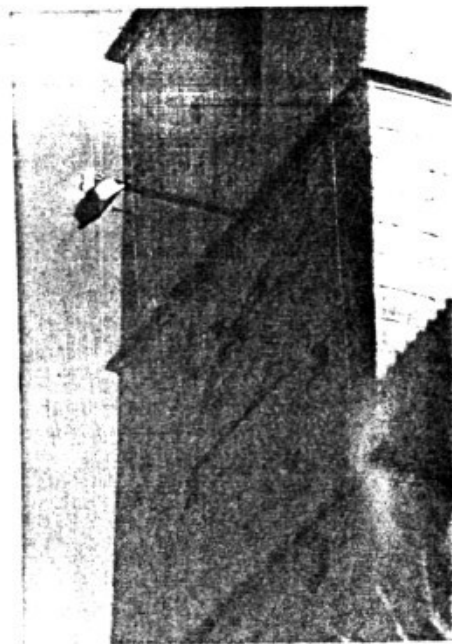

I que no és guapo això! Com que els trastos no han cabut dins els han posat fora. Que deven pagar impost aquestes dues caixotes que dues n'ha acera? Deven estar damunt el pla d'ordenació?

Aquesta miligrana la podeu admirar al carrer del rector Thomas encara que hi ha reproduccions idèntiques a altres indrets del poble.

Fins que no el vàrem veure d'aprop no vàrem saber si era una granera o un garrot per posar-s'hi les olives del castanyer i poder veure a quina hora es troben.

Ara però ho veim clar: es el garrot onenguany hi penjaren la bandera per Sant Jaume. Al nostre compte en falten tres més.

Què la deven haver posada per fer randa les beates en sortir de missa a n'aquesta farola?. O, potser degueren pensar que el portal era estret i convendria il·luminar-lo un poc més no fos cosa que qualcú s'hi esclafés el nas. Si n'ha sobrada cap la podríem posar a l'altra banda i ja pareixeria el portal de la Seu!.

QUE BARATA DEL CAMP SE CHAMA

Compraria motor marò fora borda
Úsat: Informes Joan Escolà, Tf.
522012

Vend: Seat 600 per 10.000,
pesetes. Joan Moreu, Tf.
522017

Compraria dues truges, Informes
Societat Forquera,

Compr: llibres vells
d'escola, d'abans del 1970, Biel
Coves, Tf. 522017

Vend: un Renault 4L per 30.000
pesetes. Informes Joan Focuet
Tf. 522288

Compr: un llit de plaça i setze
i cadires per una casa de camp.
Joan Focuet Tf. 522288.

Se cerca un vedat a Llubi o
foranes. Es paga al contact. Tf.
255049

Vend: pistes d'escalador,
Informes Toni Tenesafe Tf.
522338

Vend: calculadora programable
Hevel, Pineda -# 333 -#
Pera, Focuet

Vend: una llarxa Informes Joan
Focuet

Tenc venals:
-Cota Montesa 74cc
-2 Motocicletes 49cc
-Moto Fuch 49cc
Freu a convertir Informes Joan
Focuet, Tf. 522288

*Aquesta secció està a disposició de tots
els lectors que vulguin disposar d'ella.
Enviau els vostres anuncis a la nostra
redacció. Carrer Santa Margarita, 4.*

DM: 18-III-86 (Región)

Llubi estrena

revista

de informació

Corresponsal

LLUBI.—Por estas fechas en que el tema de todo comentario es la celebración del próximo referendun en nuestro pueblo, la aparición de una revista local: "Castell Llubi", ha ofrecido a los llubiners otro asunto sobre el que hablar.

Si bien nuestro pueblo cuenta con una amplia tradición en lo referente a publicaciones periódicas "Llop", "Puput", "OCB-El llop" i "Papers de la Sala" —estas nunca sobrepasaron la tirada de seis números, actualmente no existía en Llubi ningún tipo de revista o folleto de información local. Ahora este vacío pasa a ser ocupado por "Castell-Llubi", publicación que quiere ser bimensual y de cuyo número inicial se han tirado 150 ejemplares.

Leyendo la editorial la línea que pretende publicación parece quedar bien explicito compuesto por Rafel Perelló, Jordi Alomar i Biel Alomar. De él podemos entrever los aspectos princi-

CASTELL LLUBI

als
diaris

UH-14-III-86 (PART FORANA)

"Castell Llubi", nueva revista local

Corresponsal

Ha nacido una nueva revista local: Castell Llubi. El grupo redactor lo componen Biel Alomar, Jordi Alomar y Rafel Perelló, tres jóvenes dispuestos a informar de todo lo que acontece en la vida cotidiana de un pueblo inmerso en una ruralia largamente problemática. El número cero, de

enero a febrero, entre otras cosas incluye notas locales, municipales, deportivas y una entrevista a Jaume Gardell, presidente de la Escuderia s'Auberg. La redacción es en catalán y del Editorial transcribimos los siguientes párrafos:

"Castell Llubi, en primer lloc, no és res més que la voluntat d'algunes

Nace una nueva revista en Llubi

De la nueva revista "Castell Llubi" reproducimos algunos párrafos del editorial correspondiente al número cero que trata sobre la justificación de la presencia de esta publicación:

"El "Castell Llubi", en primer lloc, no és res més que la voluntat d'algunes persones per tal de fer més viva i dinàmica l'expressió de la vida col·lectiva. I deim de la vida col·lectiva perquè els fets són sempre del poble..

personas per tal de fer més viva i dinàmica l'expressió de la vida col·lectiva"...

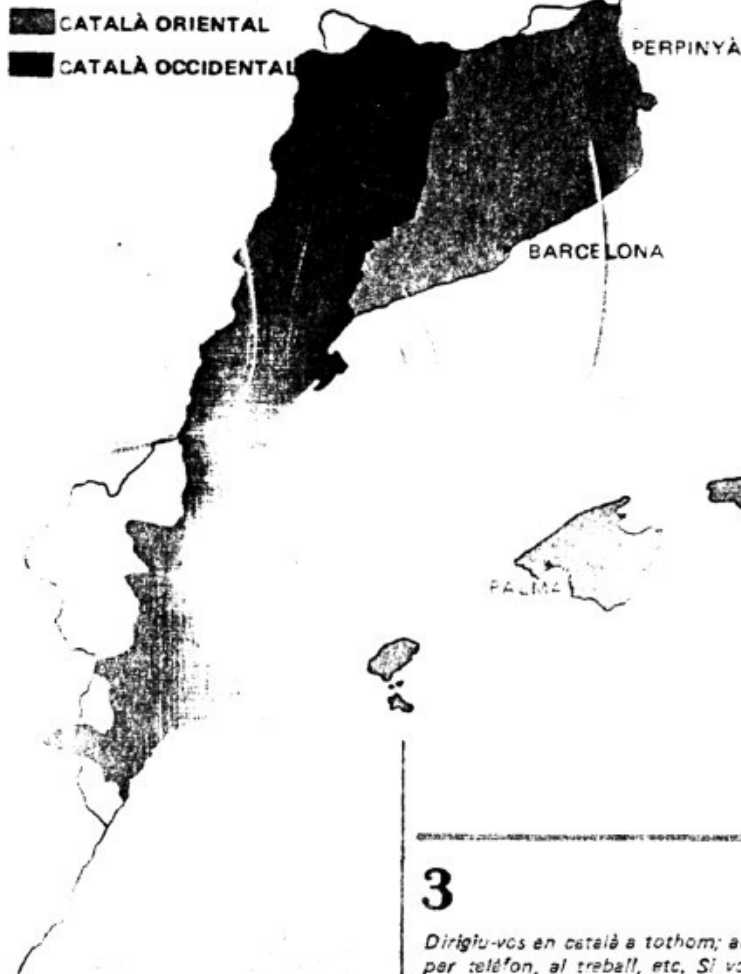
"Castell Llubi no pretèn convertir a ningú - per això ja hi són els polítics i els capellans"...

A nuestro modo de ver, Castell Llubi puede llegar a ser una revista interesante y de larga vida. Que así sea.

DM.-18-III-86 (Región)

DECÀLEG DEL CATALANOPARLANT

PEL PROFESSOR DR. TILBERT D. STEGMANN, DE L'INSTITUT FÜR ROMANISCHE SPRACHEN UND LITERATUREN DER J.W. GOETHE-UNIVERSITÄT. FRANKFURT AM MAIN. ALEMANYA FEDERAL.

1

Parlau la vostra llengua sempre que pugueu, especialment amb la família i els amics i coneguts. Feis-vos el propòsit de parlar en català als qui sabeu que vos entenen, encara que fins ara els hàgiu parlat en castellà.

2

Sigueu respectuosos amb tothom que parla una altra llengua, però exigiu que els altres s'hi respectuosos amb la vostra.

3

Dirigiu-vos en català a tothom; al carrer, per telèfon, al treball, etc. Si vos entenen, continueu parlant-los en català, encara que responguin en un altre idioma.

4

Als coneguts vostres que encara no comprenen bé el català, animeu-los a provar de comprendre'l, parlu-hi a poc a poc i explica-los de tant en tant algunes paraules.

5

Si veis algú que s'esforça a parlar en català, ajudeu-lo. I demostrau-li que valoreu el seu comportament.

6

Deixau de corregir qui no vulgu' se' corregit, però donau l'exemple de demanar a persones o a entitats autoritzades quines expressions incorrectes ca substituir. Ajudem-nos els uns els altres a mantenir un català bo i viu.

7

Respectau les diferències regionals del català. Parlau amb catalans, valencians, rossellonesos, etc. i coneixeu els accents i mots diferents que tenim tots. Aquesta és la riquesa del català, com de totes les llengües cultes.

8

Feis-vos subscriptor de diaris i revistes en català. I que siguin en la nostra llengua les lectures que faceu, els espectacles a què assistiu, els programes de ràdio que escolteu i la televisió que mireu, etc. Facem allò que havia estat prohibit durant tants d'anys.

9

Preneu la decisió d'escriure totes les cartes i notes en català. A partir d'avui posau sempre el vostre nom en català. Ompliu-hi els talons. Feis canviar els vostres papers impresos, els rètols, etc. Seria ben trist que per estalviar despeses deixàssim de donar testimoni de coherència lingüística.

10

Exigiu de tothom, fins i tot de les institucions més rutinàries, que vos escriguin en català. Feis-ho amablement. No vulgueu perdre el temps i n'ivris lluitant contra els enemics declarats de la llengua del país. Deixau-los de banda.

Tota persona que defensa la seva pròpia llengua sense egredir ningú, té el dret al seu llocat.

ÉS UN TEXT DIVULGAT PER LA COMISSIÓ TERRITORIAL DE LES ILLES BALEARS DEL II CONGRÉS INTERNACIONAL DE LA LLENGUA CATALANA I OBRA CULTURAL BALEAR. Apartat 619. Palma.

